

Ikt. sz.: KUB-42/19-2/2024.

KUB-9/2024. sz. ülés
(KUB-42/2022-2026. sz. ülés)

Ikt. sz.: EUB-42/15-6/2024.

EUB-12/2024. sz. ülés
(EUB-52/2022-2026. sz. ülés)

J e g y z ő k ö n y v

az Országgyűlés **Külügyi Bizottsága**, valamint az **Európai Ügyek Bizottsága**
2024. június 10-én, hétfőn, 10 óra 13 perckor
az Országház Apponyi Albert gróf termében (főemelet 58.)
megtartott együttes üléséről

Tartalomjegyzék

<i>Az ülés megnyitása, a határozatképesség megállapítása</i>	6
<i>Tájékoztató az Európai Unió Tanács 2024. évi magyar elnökségi előkészületeiről</i>	7
<i>Dr. Bóka János tájékoztatója</i>	7
<i>Kérdések, hozzászólások</i>	11
<i>Dr. Bóka János válasza</i>	16
<i>Az ülés berekesztése</i>	20

Napirendi javaslat

Tájékoztató az Európai Unió Tanácsának 2024. évi magyar elnökségi előkészületeiről

Előterjesztő: dr. Bóka János európai uniós ügyekért felelős miniszter

Az ülés résztvevői

A Külügyi Bizottság részéről

Megjelent

Elnököl: Németh Zsolt (Fidesz), a bizottság elnöke

Balla Mihály (Fidesz), a bizottság alelnöke
 Dr. Juhász Hajnalka (KDNP), a bizottság alelnöke
 Bartos Mónika (Fidesz)
 Bóna Zoltán (Fidesz)
 Csöbör Katalin (Fidesz)
 Nacsá Lőrinc (KDNP)
 Dr. Gurmai Zita (MSZP)

Helyettesítési megbízást adott

Dr. Tilki Attila (Fidesz) Csöbör Katalinnak (Fidesz)

Az Európai Ügyek Bizottsága részéről

Tessely Zoltán (Fidesz), a bizottság elnöke

Balassa Péter (Jobbik), a bizottság alelnöke
 Dr. Hörsik Richárd (Fidesz)

Helyettesítési megbízást adott

Menczer Tamás (Fidesz) Tessely Zoltánnak (Fidesz)
 Riz Gábor (Fidesz) dr. Hörsik Richárdnak (Fidesz)

A bizottsági titkárságok részéről

Dr. Fürjes Róbert bizottsági főmunkatárs
 Dr. Mayer Alexa bizottsági munkatárs
 Dr. Juhász László főosztályvezető-helyettes
 Dr. Tamás Csaba Gergely bizottsági főmunkatárs
 Nyilas Dániel bizottsági munkatárs

Meghívottak

Hozzászólók

Dr. Bóka János európai uniós ügyekért felelős miniszter
 Hidvéghi Balázs európai parlamenti képviselő
 Győri Enikő európai parlamenti képviselő

Megjelentek

Dr. Zsigmond Barna Pál államtitkár (Európai Unió Ügyek
Minisztériuma)

Dr. Molnár Balázs Péter helyettes államtitkár (Európai Unió Ügyek
Minisztériuma)

(Az ülés kezdetének időpontja: 10 óra 13 perc)

Az ülés megnyitása, a határozatképeség megállapítása

NÉMETH ZSOLT (Fidesz), a Külügyi Bizottság elnöke, a továbbiakban ELNÖK: Tisztelt Képviselőtársaim! Tisztelt Miniszter Úr! Kedves Vendégeink! Nagy tisztelettel köszöntöm önöket. Köszöntöm az európai parlamenti képviselőtársainkat, akik szintén itt vannak, Hidvéghi Balázst, Gyóri Enikőt köszöntöm, és természetesen köszöntöm Bóka János európai ügyekért felelős miniszter urat, Zsigmond Barna Pál miniszterhelyettes urat, aki, ugyebár, a Külügyi Bizottság alelnökeként hosszú éveken keresztül szolgálta közöttünk a hazát. Dr. Molnár Balázs Péter helyettes államtitkár urat, köszöntöm a Külügyi és az Európai Ügyek Bizottságának a tagjait, és természetesen minden kedves vendégünket is köszöntöm.

Régen tartottunk együttes ülést. Itt volt már az ideje, és kiváló apropó volt, hogy Tessely Zoltán elnök úr is ebben sántikált, amikor mi mellbedobással megelőztük őt, és lefixáltuk az időpontot Bóka János miniszter úrral. De semmi akadálya nem volt, hogy összevonjuk ezt a meghallgatást és ez az indoka annak, hogy kicsit sokan vagyunk az asztal körül, meg hogy egy más teremben vagyunk, mint ahogy szoktunk, de azt gondolom, hogy a lényegen ez nem sokat fog változtatni. Az időpontja pedig több okból is kiváló ennek a választásnak, hiszen először hallgathatjuk meg az európai parlamenti választásoknak az értékelését az európai ügyek miniszterétől, hiszen van mit értékelnünk. A tegnapi választások némi befolyással lehetnek az európai politikai térképre, és némileg befolyásolhatják Magyarországnak a mozgásterét is az elkövetkezendő magyar elnökségi időszakban, ugyanúgy, mint ahogy az előttünk álló években is. Még akkor is, ha itt a számok elemzése az elkövetkezendő hetekben nem lesz egy egyszerű dolog, de hogy megmozgatta a választás Európát, azt már tegnap Macron elnök bejelentése alapján is láthatjuk, hiszen előrehozott választásokat tart szükségesnek a választási eredmények fényében. Nyilvánvalóan ez az új politikai helyzet perspektívákat nyithat Magyarország számára is.

Na, de ne vágjunk ennyire elébe, megállapítanám a képviselőtársaimmal először is az eljárás rendjét. Az lenne a tiszteletteljes javaslatom, hogy először a Külügyi Bizottság esetében, azt követően pedig az Európai Ügyek Bizottsága esetében kell megállapítanunk a határozatképeséget és utána tudunk majd rátérni az érdemi munkánkra.

Tisztelt Bizottság! A helyettesítések tekintetében, ami a Külügyi Bizottságot illeti, bejelentem, hogy Tilki Attilát Csöbör Katalin képviselőtársunk helyettesíti, akit már „Miskolci Győző”-nek neveztem az előző bizottsági ülésen. Gratulálunk!

Megállapítom a határozatképeséget, és engedjék meg, hogy föltegyem szavazásra a napirendi javaslatot csak a Külügyi Bizottság tagjai számára. Ki támogatja a napirendet? Kérem, kézfelemeléssel jelezzük. (Szavazás.) Egyhangú. Köszönöm szépen. Átadom a szót Tessely Zoltán elnök úrnak. Parancsolj, Zoltán!

TESSELY ZOLTÁN (Fidesz), az Európai Ügyek Bizottságának elnöke: Köszönöm szépen, én is nagyon nagy szeretettel köszöntöm a miniszter urat, a miniszterhelyettes államtitkár urat. Köszöntöm az európai parlamenti képviselőket. Köszöntöm képviselőtársaimat mind a Külügyi, mind pedig az Európai Ügyek Bizottsága megjelent tagjait, köszöntöm a megjelent szakértőket és az Országgyűlés munkatársait is. A mai ülésünkre vonatkozóan előzetesen és írásban jelezte távolmaradását Menczer Tamás és Barkóczi Balázs alelnök és Fekete-Győr András képviselő úr. A helyettesítési megbízások alapján Menczer Tamást jómagam, Riz Gábort pedig Hörcsik Richárd képviselőtársam helyettesíti. Megállapítom, hogy a bizottságunk határozatképes, ennek megfelelően én is a napirendi javaslatra kérnék

szavazni, aki egyetért a napirenddel, kérem, hogy azt most jelezze. *(Szavazás.)* Megállapítom, hogy a napirendet egyhangúlag elfogadtuk, és az ülés vezetését visszaadom Németh Zsolt elnök úrnak.

Tájékoztató az Európai Unió Tanácsának 2024. évi magyar elnökségi előkészületeiről

ELNÖK: Köszönöm, Zoltán, és még annyit szeretnék jelezni, hogy a hozzászólások során majd felváltva adunk szót a Külügyi, illetőleg az Európai Bizottság képviselőinek. Tisztelt Miniszter Úr, Államtitkár Urak, Képviselőtársaim! A napirendi pont címe: Tájékoztató az Európai Unió Tanácsának 2024. évi magyar elnökségi előkészületeiről. Megadnám a szót Bóka János miniszter úrnak. Köszönjük szépen, hogy elfogadta a meghívásunkat, és remélem, hogy az elkövetkezendő év végéig terjedő időszakban gyakrabban fogjuk látni egymást. Szeretném kérni arra, hogy hangsúlyosan térjen ki a nemzetközi vonatkozásaira ennek az elnökségi előkészületnek, hiszen a Külügyi Bizottságot ez hangsúlyosan foglalkoztatja. Megadom a szót, parancsoljon!

Dr. Bóka János tájékoztatója

DR. BÓKA JÁNOS európai uniós ügyekért felelős miniszter: Tisztelt Elnök Urak! Tisztelt Képviselő Asszonyok, Urak, Európai Parlamenti Képviselők! Köszönöm a felkérést, örülök, hogy itt lehetek, és tájékoztatást adhatok európai uniós elnökségi felkészülésünkről, illetve arról az intézményes politikai környezetről, amiben európai uniós elnökségünket meg kell valósítanunk.

Magyarország július 1-je és december 31-e között látja el az Európai Unió Tanácsa soros elnökségét, több szempontból is átmeneti ez az időszak. Egyrészt az ötéves intézményi ciklus vége és a következő intézményciklus eleje közötti intézményi átmenet, másrészt pedig a trió elnökségi átmenet is. Magyarország a spanyol-belga-magyar trió utolsó tagja, utánunk pedig a lengyel-dán-ciprusi trió következik, tehát elnökségi triók közötti átmenetről is beszélhetünk.

Az elnökségi felkészülésünk és elnökségünk nem előzmények, nem tapasztalat nélküli, a 2011-es elnökségük után másodszor látjuk el ezt a feladatot. Az elnökség számos meghatározó politikai és szakmai vezetője már a 2011-es elnökség lebonyolításában is részt vett, ebből a tapasztalatból és ismeretből sokat profitáltunk.

Az elnökségi stratégiai feladatokat én abban látom, hogy a választói felhatalmazás alapján garantáljuk a kontinens békéjét és biztonságát. Ez nyilván egy olyan alapvető elvárás, amitől függ minden más elnökségi prioritás megvalósítása.

Az elnökségnek közre kell működni az intézményi átmenet zökkenőmentes lebonyolításában - erről fogok majd részletesebben is beszélni -, illetve tekintettel arra, hogy az átmeneti időszakban nem elsősorban a jogalkotási, hanem a politikai orientációs tevékenység a meghatározó, a június 27-28-ai Európai Tanácson elfogadandó stratégiai menetrend alapján nekünk számos szakpolitikai orientációs vitát kell majd lefolytatni azért, hogy az európai uniós intézmények tevékenységét az elkövetkező öt évre megalapozhassuk.

Általános elvárás az elnökséggel szemben, hogy tisztességes közvetítőként, lojálisan működjön együtt az uniós intézményekkel és a tagállamokkal, ebben a szellemben folytassa a jogalkotási munkát, és ebben a szellemben tartsa napirenden a prioritásainkat. Ezzel kapcsolatban az európai politikai diskurzusban azt látjuk, hogy ezek az elvárások Magyarországgal szemben talán erősebbek, mint más tagállammal szemben, ezt Magyarországgal szemben talán szorosabban fogják vizsgálni. De ha ezek a standardok magasabbak, akkor a magyar elnökség természetesen ezeknek a magasabb standardoknak fog megfelelni.

A magyar elnökség előkészületei és tervei néhány számban összefoglalva: 122 áthúzódo jogalkotási dossziéval számolunk. Ugye, említettem, hogy nem jogalkotási fókuszú elnökség lesz, ettől függetlenül számos áthúzódo jogalkotási dossziénk van. Ezek közül sokban valódi előrelépésre lehet számítani a magyar elnökség alatt. Néhány dosszié természetesen több éve nyugvó dosszié, aminek a felélesztésére a magyar elnökség nem fog kísérletet tenni, de 55 dossziében tervezünk előre lépni a Tanácsban, 30-35 dossziében pedig a Tanács és az EP közötti úgynevezett trilógustárgyalásokon tervezünk előre lépni. Ez a szám természetesen függ attól is, hogy a trilógusok mikor kezdhetők meg, az Európai Parlament, illetve a Bizottság mikor áll készen arra, hogy ezeket a tárgyalásokat folytassuk.

Körülbelül 1500 tanácsi munkacsoporti ülést fogunk tervezetten lebonyolítani, 37 formális tanácsülést Brüsszelben és Luxemburgban. Magyarországon 230 elnökségi rendezvénnyel számolunk. Ezek között 16 informális tanácsülés, informális európai tanácsi ülés, és Európai Politikai Közösség-csúcstalálkozó is lesz.

Az Európai Unió melletti állandó képviselő létszámát ideiglenesen gyakorlatilag megdupláztuk, jelenleg 265 fő dolgozik állandó jelleggel Brüsszelben az elnökség előkészítésén és lebonyolításán. Mindenki a helyén van, azt tudom mondani.

A hazai rendezvények lebonyolítását 100 fő delegációs kísérő fogja segíteni. Az ő kiválasztásuk és képzésük megtörtént. Emellett 900 tisztviselő kapott felkészítést és képzést az elnökségi többletfeladatokra. Ez a képzési program is lezárult.

Az elnökség rendezvényei hivatalosan július 1-jével kezdődnek, de néhány program már ezt megelőzően is lebonyolításra kerül. Az Európai Gazdasági és Szociális Bizottság búróülését Budapesten tartja holnap, és ezen az ülésen is tájékoztatni fogom a búró tagjait az elnökségi előkészületekről.

Az elnökségi programunkat, amit a tavaly júniusban elfogadott trióelnökségi program részeként állítottunk össze, június 18-án fogjuk nyilvánosságra hozni. Ennek az elnökségi programnak a nyilvánosságra hozatalával egyidejűleg fog élesedni az elnökségi honlap, ekkor fogjuk bemutatni az elnökségi logót és az elnökségi mottót, illetve az arculati elemeket is.

Azt szeretném jelezni, hogy az elnökségi program előkészítéseként több mint 250 megbeszélést folytattunk, egyrészt a tagállamokkal, tagjelölt államokkal, uniós intézményekkel, európai ernyőszervezetekkel. Ez az elnökségek történetében példa nélküli, ilyen átfogó előkészítő megbeszélésekre korábban nem került sor, ezt a tagállamok és az európai intézmények is elismeréssel nyugtázták.

Bár az elnökségi programot csak 18-án hozzuk nyilvánosságra, módomban áll a bizottságokat tájékoztatni arról, hogy a magyar elnökség milyen prioritásokkal fog dolgozni, illetve milyen politikai eredménytermékeket tervezünk az elnökségünk végéig elérni. Az uniós elnökségünk meghatározó, központi prioritása az európai versenyképesség megerősítése és helyreállítása lesz, a gazdasági növekedés újraindítása és a tartós növekedés feltételeinek biztosítása európai uniós szinten. A versenyképesség megerősítése egy horizontális prioritás, számos olyan elemmel fogunk párhuzamosan dolgozni, amelyek összességében egy versenyképesebb Európai Unió alapjait teremthetik meg. Ilyen a készséghiány orvoslása azokon a területeken, amelyek versenyképességet erősítő gazdasági szektorok lehetnek.

Dolgozni fogunk a belső piac elmélyítésén, kiterjesztésén azokon a területeken, ahol ez eddig nem valósult meg. Enrico Letta a belga elnökség felkérésére készített egy jelentést a belső piac jövőjéről, ennek a jelentésnek az utókövetését a belga elnökség végzi, ezt a magyar elnökség is folytatni fogja, Lettával személyes együttműködésben. És várjuk az Európai Unió versenyképességével kapcsolatos Draghi-jelentést, amelynek a bemutatása valószínűleg júliusra, a magyar elnökség kezdetére fog esni, és ennek az utókövetése is a magyar elnökség feladata lesz.

A versenyképesség növeléséhez szükséges az európai kutatás és innováció hatékonyságának javítása, ezzel is foglalkozni fogunk az elnökség alatt, illetve a tőkepiaci integráció elmélyítése, amivel kapcsolatban az áprilisi Európai Tanács után várjuk a június 27-28-ai Európai Tanács iránymutatását a tőkepiaci integráció tekintetében. Az adóharmonizációval, illetve az európai felügyeleti hatóság létrehozásával kapcsolatban vannak még alapvető nyitott kérdések, amint politikai iránymutatást ad az Európai Tanács, az elnökség is tud ezekkel a kérdésekkel érdemben foglalkozni.

A versenyképesség szempontjából fontos az európai kis- és középvállalkozások kiemelt támogatása, ez valamennyi ernyőszervezetnek az egyértelmű elvárása a magyar elnökség felé, és ezen fogunk dolgozni.

A zöld- és digitális átmenet folytatására egyértelmű politikai igény mutatkozik, ennek azonban az európai gazdasági szereplőkkel és az európai polgárokkal partnerségben kell megtörténnie, technológiailag semleges módon. Ez az elnökség központi célkitűzései közé tartozik.

Mind a kereskedelmi és gazdasági kapcsolatok előmozdítása és további erősítése, mind pedig a kapcsolódások, a konnektivitás megteremtése infrastrukturális értelemben szükséges a versenyképesség erősítéséhez.

Érzékeny terület, de az elnökség nem kívánja megkerülni a hatékonyabb jogalkotás és az adminisztratív terhek csökkentésének a kérdését. A hatékonyabb jogalkotás tekintetében mi szeretnénk érdemi hatástanulmányokat, valódi konzultációt és versenyképességi tesztet bevezetni az uniós jogalkotás tekintetében, és számos olyan jelzést kaptunk a gazdálkodó szervezetek ernyőszervezeteitől (*A mikrofon nem működik. - Egy asztalon található másik mikrofon is bekapcsolásra kerül.*), hogy a jogalkotási ciklust érdemes lenne...

ELNÖK: A másikat ki is lehet kapcsolni akkor.

DR. BÓKA JÁNOS európai uniós ügyekért felelős miniszter: Bízom benne, hogy valamelyik működni fog. A többszörös kommunikáció híve vagyok. (*Kikapcsolják a nem működő mikrofont.*) Úgy tűnik, ez működik.

Az elnökségi prioritások közé fog tartozni az európai biztonság- és védelempolitika megerősítése. Ez az Európai Uniót körülvevő geopolitikai környezetből szerintem vita nélkül adódik. Ami az európai uniós hatáskörökbe és a magyar elnökség célkitűzéseibe belefér, az az európai védelmi ágazat ipari és technológiai bázisának megerősítése. Ugye, az európai biztonság- és védelempolitikát mi európai védelmi ipari bázison tervezzük megvalósítani, ehhez szükséges az ipari és technológiai bázis megerősítése, a védelmi innováció, valamint a védelmi beszerzések összehangolása. Ez egyúttal belső piaci kérdés is, és ebben a kontextusban is értelmezhető.

Az európai parlamenti választási kampány rámutatott a közös agrárpolitika gyengeségeire, azokra a kihívásokra, amelyekkel a közös agrárpolitika szembesül. Az elnökség szeretne irányt mutatni az újonnan felálló Európai Bizottságnak az agrárpolitika 2027 utáni szabályainak a kialakításához, egy olyan európai mezőgazdaság megteremtéséhez, amely versenyképes, válságálló és gazdabarát. E tekintetben jelenleg is vannak futó jogalkotási dossziék, amelyeket az elnökség szeretne továbbvinni.

Prioritás számunkra, hogy a kohéziós politika jövőjéről stratégiai vitát folytassunk. Ennek apropóját a kohéziós programok félidei felülvizsgálata adja. Azt kívánjuk középpontba helyezni, hogy a kohéziós politika milyen szerepet játszik a versenyképesség és a foglalkoztatottság előmozdításában és a demográfiai kihívások

hatékony kezelésében. Természetes prioritása a magyar elnökségnek az illegális migráció megfékezése. Itt kiemelt figyelmet fogunk fordítani a migráció külső dimenziójára, az érintett harmadik országokkal kötendő átfogó stratégiai megállapodások előmozdítására, a külső határok hatékonyabb védelmére, a visszatérések hatékonyságának növelésére, és fel fogjuk térképezni lehetséges menekültügyi szabályrendszerünkben innovatív megoldások megvalósításait, különös tekintettel az olasz-albán megállapodás gyakorlati végrehajtására, ami tekintetében Albániában és Olaszországban is tájékozódunk.

A magyar elnökség prioritása lesz az Európai Unió bővítése is. A bővítési politikának az elnökség érdemalapú, kiegyensúlyozott és hiteles arcélet szeretne adni. Azt szeretnénk elérni, hogy az Európai Unióban újonnan megtalált bővítési lelkesedés a Nyugat-Balkánra is tükröződjön. Szeretnénk előrelépést elérni valamennyi tagjelölt ország esetében ebben a régióban.

Az elnökségnek horizontális prioritása lesz a demográfiai kihívások kezelése, valamennyi tanácsi formációban lesz erről vita, és ennek a vitának az eredményeit szeretnénk a döntéshozatali folyamatokba becsatornázni.

Ami az eredménytermékeket illeti, a magyar elnökség központi célkitűzése az, hogy a november 8-ra tervezett budapesti informális Európai Tanácson elfogadhassunk egy új európai versenyképességi paktumot, amely versenyképességi paktum létrehozására az áprilisi európai tanácsi következtetések politikai igényt jeleztek.

Szeretnénk átfogó stratégiai partnerségi megállapodásokat kötni további államokkal a Közel-Keleten és Észak-Afrikában olyan tartalommal, amelyek hatékony fellépést tesznek lehetővé az illegális migrációval szemben. Ezzel párhuzamosan szeretnénk előrelépést elérni az EU-Törökország kétoldalú kapcsolatokban, ami egy sokoldalú stratégiai partnerség és az Európai Unió biztonsága és stabilitása szempontjából meghatározó.

Szeretnénk érdemi előrelépést elérni, mint említettem, valamennyi nyugat-balkáni tagjelölt ország csatlakozási folyamatában, hisz szeretnénk az elnökség végén egy EU-Nyugat-Balkán csúcstalálkozót szervezni a Nyugat-Balkánon. Érdemi előrelépést szeretnénk elérni Bulgária és Románia teljes körű schengeni csatlakozása terén, és jogalkotási eredményeket fogunk felmutatni egyes kulcsterületeken az elnökségünk végére, ideértve az európai védelmi ipari programot, a bankunióval, pénzügyi szolgáltatásokkal és a tőkepiaci unióval összefüggő dossziékat, ideértve az új agrárcsomagot, az egységes közös piacszervezésről szóló rendelet módosítását és a tisztességtelen kereskedelmi gyakorlatok határokon átnyúló érvényesítésére vonatkozó szabályokat meghatározó rendeletet, a fizetésképtelenségi eljárások terén az uniós gyógyszer-csomagban, a szabadalmi csomagban, a közlekedésbiztonsági csomagban, illetve a körforgásos gazdaság területén.

A magyar uniós elnökség tevékenysége egy olyan bizonytalan politikai környezetben fog megvalósulni, ami különös figyelmet, politikai érzékenységet és rugalmasságot igényel. Mi azzal számolunk, hogy valamilyen váratlan, előre nem látható esemény szinte biztosan fog történni az elnökségünk alatt. Az nem világos, hogy mikor és milyen régióban fognak ezek az események bekövetkezni. Az állandó képviselőten megkettőztük a válságkezelő stáb létszámát is, ami lehetővé teszi, hogy ezekre a váratlan eseményekre valamilyen módon reagáljunk.

Az intézményi együttműködés szükségessé teszi, hogy a jelenlegi és a hivatalba lépő Bizottsággal, illetve az újonnan felálló Európai Parlamenttel együttműködjünk. Az Európai Parlamenttel egyeztetéseket folytattunk az év első felében, ezeket az egyeztetéseket természetesen az újonnan megalakuló Európai Parlamenttel is folytatni fogjuk. Én személy szerint azt az ajánlatot tettem az Európai Parlament politikai és

szakmai vezetésének, hogy amennyiben készek arra, hogy a magyar kormányt az Európai Unió Tanácsa legitim képviselőinek, a tagállamok legitim képviselőinek tekintse, akkor a lojális együttműködés szellemében az intézményközi együttműködés biztosítható a magyar elnökség alatt is. Erre az Európai Parlament részéről nyitottság mutatkozott.

A Bizottság tekintetében nem világos, hogy az új kollégium mikor lép hivatalba. Az én várakozásaim szerint ez november előtt nem fog megtörténni, ami azt jelenti, hogy a magyar elnökségnek a jelenleg hivatalba lépő Bizottsággal kell az elnökségi ciklus jelentős részében együttműködnie.

A nemzetközi környezet tekintetében kiemelt jelentőségű az Egyesült Államokbeli elnökválasztás, amire való felkészülés, illetve annak az eredménye alapvetően meghatározza majd a transzatlanti kapcsolatok jövőjét. Ennek a politikai kihatásait az elnökség alatt is érezni fogjuk, de az új elnöki adminisztráció csak a következő évtől veszi át majd az Egyesült Államok irányítását. Ettől függetlenül elképzelhetőek az Európai Unión belül olyan politikai folyamatok, amik ennek az előkészítésének, felkészülésének tekinthetőek.

Az Európai Parlament összetételével kapcsolatban az első adatok már rendelkezésre állnak, bizonyos jobboldali eltolódás látható az Európai Parlament összetételében. Az még nem világos, hogy az Európai Parlament jobboldali pártjainak a struktúrája hogyan fog kinézni. Az én várakozásom az, hogy ez az összetétel a magyar uniós elnökség mozgásterét valamennyire szélesíteni fogja a korábbi parlamenti összetételhez képest, ugyanakkor gyökeres vagy alapvető változásokat az Európai Parlament politikai irányában én nem várok, és erre készülünk az elkövetkező félévben is. Ennyit szerettem volna bevezetőként elmondani, természetesen kérdésekre állok rendelkezésükre.

Kérdések, hozzászólások

ELNÖK: Nagyon szépen köszönjük, miniszter úr. Szeretném a képviselőtársaimat kérni, hogy jelezzék a hozzászólási szándékaikat. Amennyiben most a Külügyi Bizottság részéről nincs ilyen szándék, akkor kérdezek én, és aztán átadom a szót Tessely Zoltánnak.

Tisztelt Miniszter Úr! Köszönjük szépen ezt az expozét. Azt hiszem a legfontosabb üzenete ennek az expozénak az volt, hogy mi nem az Európai Unió alternatívájában gondolkodunk, tehát egyelőre nem érzékelttem, hogy a brit minta alapján Magyarország el kívánná hagyni az Európai Uniót. Tehát nem az Európai Unió alternatívájára hallottunk itt egy elképzelést, hanem egy valódi európai alternatíva, amiben gondolkodik a magyar kormányzat.

Nyilvánvalóan itt az elnökség mozgásteré szűk, de azt hiszem, hogy azért arról érdemes lenne egy kicsit eszmét cserélnünk, hogy mely pontokon érzékeli azt a miniszter úr, hogy a magyar Európa-vízió, az európai alternatív vízió módja van megjelenni. Nyilvánvalóan a versenyképesség az egy ilyen nagy kalap, amiben egy másfajta gondolkodásmódot tart szükségesnek a magyar elnökség, de miben ragadná meg a miniszter úr azt a magyar hozzáadott értéket, amiben Magyarország a versenyképességi vitákban egy sajátos szemléletmódot, gondolkodást kíván megjeleníteni? A migrációban ez adja magát, hiszen a migrációval kapcsolatos vitákban eléggé kiműveltük magunkat, de itt egy kérdést azért föl szeretnék tenni. Hogyan fogjuk kezelni az elfogadott migrációs paktumot, miniszter úr? Különösen itt a meglehetősen kényes szerepünkre figyelemmel, hiszen elnökségi feladatokat kell ellátni, és ez föl fogja nagyítani Magyarországnak a migrációval kapcsolatos különutas álláspontját, amellyel kapcsolatban hamarosan várhatóak olyan kényszerítő döntések, mint az Európai Bíróság esetleges döntései, amelyek megkerülése nem lesz egy egyszerű

feladat. Tehát mit kezdünk a migrációs paktummal, miniszter úr, van-e valami megoldási javaslata az európai ügyi miniszternek, hogy hogyan kezeljük a relokáció kérdését, amely a legérzékenyebb vonatkozása ennek a migrációs paktumnak?

Természetesen a családpolitika, a demográfia szintén egy olyan terület, ahol meg tud jelenni egy sajátos magyar szemléletmód, de itt is arra szeretnék rákérdezni, hogy hogyan látja megvalósíthatónak, milyen konkrét formát tud ölteni a magyar családpolitikai vízió becsempészése az Európai Unió diskurzusába. Én fontosnak tartom azt, hogy eleve prioritássá tudtuk tenni a demográfiai kérdéskört. Nem családpolitika, demográfia, most, ugye, ezt így hívjuk, de tisztában vagyunk azzal, hogy ez a kettő olyan messze nincs egymástól, de milyen konkrét megjelenési formát javasol arra, hogy megjelenjen ez a sajátos szemléletmód?

Ami a külpolitikai jellegű kérdéseket illeti. Szeretném üdvözölni, hogy Nyugat-Balkán-csúcstalálkozót kíván tartani a kormányzat. De hát, állandóan kopogtat az ablakon egy másik bővítési kérdéskör, ez pedig Ukrajna kérdése és összességében a háború kérdésköre. Hogyan látja azt, miniszter úr, hogy az ukrán háború vonatkozásában az Európai Uniónak milyen feladatai lehetnek az előttünk álló időszakban, illetőleg, hogy milyen kockázatokat hordoz a magyar külpolitikára, hogyha adott esetben 26/1-es felállásban az elnökségi szerepben kell ezt a különutas álláspontunkat fenntartani. Ne kerüljük meg tehát a háború és a béke kérdését, az elkövetkezendő hetekben, hónapokban ez igenis karakteres módon az asztalra kerülhet, és érdeklődnék az iránt, miniszter úr, hogy miként látja a magyar álláspontot megjeleníthetőnek.

Amerika vonatkozásában pedig egy kérdést engedjen meg, ez pedig a szabadkereskedelmi megállapodás ügye. Az amerikai szabadkereskedelmi megállapodás nagyon hosszú időn keresztül napirendjén szerepelt a nemzetközi politikának, egészen addig, amíg ezt Trump elnök levette az asztalról. Ezt követően viszont, úgy látom, hogy a nyugati világ egy meglehetősen komoly belső konfliktussal kényszerült szembesülni, és ma egyre inkább látható, hogy Amerika és Európa között tátong egy nagyon komoly szakadék, mindenekelőtt a versenyképesség területén pontosan. Kezelhetőnek tűnik-e ez a szakadék Amerika és Európa között egy új, Európai Unió és Amerika közötti megállapodás nélkül, mint ami, azt gondolom, itt az elmúlt években egy meglehetősen általános álláspont volt. Tehát az a kérdésem, hogy mennyire tartható fenn ez az álláspont a szabadkereskedelmi megállapodással kapcsolatban, ami, úgy tűnik, hogy Európában továbbra is egy általános támogatást élvez.

Én akkor itt most leállok, átadom a szót Tessely Zoltán elnök úrnak, és aztán ezt követően pedig kérem a képviselőtársaim jelentkezését. Jegyezzük, és szót fogunk adni mindenkinek. Elnézést, ha egy kicsit hosszú voltam. Elnök úr, parancsoljon!

TESSELY ZOLTÁN, az Európai Ügyek Bizottságának elnöke: Bizottságunkból alapító elnökünk, Hörsik Richárd kért szót. Parancsoljon, elnök úr!

DR. HÖRCSIK RICHÁRD (Fidesz): Köszönöm szépen. Tisztelt Miniszter Úr! Államtitkár Urak! Tisztelt Képviselőtársaim! Rövid hozzászólásomat azzal kezdem, hogy ezt is megértük, hiszen immáron második alkalommal tölti be Magyarország az Európai Unió Tanácsa vezető szerepét. Én úgy hiszem, hogy sok azonosság és különbözőség van a két elnökség között, 12 év választ el bennünket. Én azt hiszem, hogy kormányzati részről akkor Győri Enikő államtitkár asszony, illetve Németh Zsolt képviselőtársammal átéltük ezt a tűzkeresztséget, ami egyértelmű csattanós válasz volt arra, hogy Közép-Európában Magyarország képes vezetni az Európai Uniót, mert mindent megtanultunk, hasonlóképpen a lengyelekkel, hiszen akkor is utánunk

következett a lengyel elnökség, és akkor is nagyon sok kritikát, ellenszemet kaptunk az elnökségünk teljesítése közben.

Én úgy hiszem, hogy az egyik hasonlóság a két elnökség között - ez talán kritika lenne az Európai Unió bővítéspolitikájának -, hogy akkor is az egyik prioritásunk volt a nyugat-balkáni bővítés, és nem véletlenül Brüsszelben egy balkáni konferenciát szerveztünk, és ennek a munkának köszönhetően a későbbiekben Horvátország egyedüli tagja lett a nyugat-balkáni régióból az Európai Uniónak.

Mindenesetre ez az Európai Unió már nem ugyanaz, mint 12 évvel ezelőtt. Április 24-én volt egy konferencia a német Bundestagban, ahol a tíz csatlakozott országot hívták meg egy konferenciára, a húsz éve csatlakozott országokat, és akkor ott feltették a kérdést, hogy mi a véleménye a résztvevőknek az Unióról. Nos, alkalmam volt elmondani, hogy ez az Unió már nem az, amibe mi 2004-ben beléptünk. Népiesen megfogalmazva: anyám, nem ilyen lovat akartam! És úgy tűnik, hogy az Európai Bizottság elhagyta a lisszaboni szerződést, nemcsak hogy nem olvassa, hanem pontosan ellene megy a szerződésben megfogalmazottaknak. Ezzel kapcsolatban szeretném megkérdezni miniszter urat, hogy az egyik prioritásunk továbbra is a Nyugat-Balkán bővítése, hogy a bővítéspolitika terén mely országok esetében van reális lehetőség az előrehaladásra, tehát a fejezetek lezárására és esetleg elnökségünk alatt a csatlakozási procedúra elindítására. Hiszen, ahogyan Németh Zsolt elnök úr említette a bővítéssel kapcsolatban: itt áll a kapuban Ukrajna, és mindenki tudja azt az Európai Unióban is, hogy nem készült föl Ukrajna a feltételek teljesítésére, ugyanakkor erős politikai nyomás van.

Tisztelt Miniszter Úr! Végül szeretném megkérdezni, hogy az elnökség egyéb fontos célja a csúcstalálkozó, és én üdvözlöm a csúcstalálkozó témáját, ami természetesen nemcsak Magyarország, a közép-európai országok gazdasági pozícióját erősíti, hanem az Európai Unió versenyképességét is. Köszönöm szépen.

TESSELY ZOLTÁN (Fidesz), az Európai Ügyek Bizottságának elnöke: Tisztelettel kérem az Európai Ügyek Bizottságának a tagjait, hogy szeretnének-e esetleg még kérdezni. *(Nem érkezik jelzés.)* Amennyiben nem, akkor az én tisztem lesz az, hogy az európai parlamenti képviselőknek szót adjak. Elsőként Győri Enikőnek.

GYŐRI ENIKŐ európai parlamenti képviselő: Köszönöm szépen, elnök úr. Miniszter Úr! Én is szeretettel üdvözlök mindenkit, köszönöm, hogy itt lehetünk. Köszönöm a tájékoztatást.

Egypár mondatot. Szerintem nagyon fontos, ugye, mindig előjön a 13 évvel ezelőtti elnökség, én annyit szeretnék mondani, és mindenkit arra kérni, hogy majd soha senki ne akarja összehasonlítani a kettőt, mert teljesen lehetetlen. Eleve nem lehet összehasonlítani első féléves meg második féléves elnökségeket, nem lehet összehasonlítani olyan elnökségeket, amikor ez viszonylag normális körülmények között zajlik, meg amikor egy intézményi ciklusváltás zajlik. Úgyhogy azt szeretném előre kérni, mert majd mindenki, minden elemző meg politikus búvészkedik a számokkal, hogy hány elfogadott dosszié meg állásfoglalás meg minden, ez teljesen irreális, úgyhogy ennek szerintem semmi értelme. Koncentráljunk a lényegre, ahogyan miniszter úr is mondta, hogy jó gazdái lehessünk a nyájnak, segítsük, hogy ez az intézményi átmenet minél simábban zajlódjon le, és vegyük komolyan a feladatot, lássuk el azt a jogalkotási munkát, amit ilyen körülmények között lehet. Ez egy világos örökség, világos magyar prioritásokkal, és köszönöm, hogy miniszter úr engedte, hogy ebbe betekintést nyerjünk.

A második, amit mondani szerettem volna, hogy számomra teljesen egyértelmű, hogy az alapfilozófiánk nem változott 13 év alatt sem. Ugye, az a nagyon egyszerű

jelmondatunk volt, sokat gondolkodtunk rajta, aztán elég hamar az élet megoldotta: erős Európa. Én azt gondolom, nem tudom, mi lesz a mostani, mert hétpecsétes titok, és most legalább tudjuk, hogy mikor ismerhetjük majd meg, de a filozófia és a hozzáállásunk az nem változhatott, mert Magyarországnak továbbra is az az érdeke, hogy Európa működőképes legyen, hű legyen önmagához, és ha nem erős, akkor nem tisztelik sem belül, sem kívül a nemzetközi partnerek, és akkor lesz erős Európa, hogyha a saját szabályai szerint játszik. Tehát megpróbálhatnánk végre visszaterelni az Uniót abba, és azt gondolom, hogy ebben miniszter úr a maga csöndes és rendíthetetlen módján a segítségünkre lesz, hogy mindenki a szabályok szerint játsszon. És a lisszaboni szerződés: annak idején nekünk az a feladat jutott, hogy beüzemeljük a lisszaboni szerződést. Nem volt egyszerű, ugye, akkor azért Európai Tanács, állandó elnök, Külügyi Tanács, állandó elnök, trió formáció. Mi a szabályok szerint játszottunk. És most is ezt fogjuk tenni. Jó lenne, ha azok, akik egyébként már most amellet harcoskodnak, hogy a magyar elnökség ne legyen, meg sikertelen legyen és a többi, ők is elkezdenék tiszteletben tartani a szabályokat, szerintem mindannyian előrébb lennének. És akkor kiderülne, hogy az erős Európa akkor valósul meg, hogyha a szabályok szerint játsszuk, és ha végre elkezdünk azokra a kérdésekre koncentrálni, amelyek összetartják a kontinenst, felszámolják a jelenlegi megosztottságot, és például az észszerűség mentén a versenyképesség irányába elindulunk. Én ezzel a témával foglalkoztam az elmúlt öt évben, és örülök, hogy ez lett tulajdonképpen a vezérfonala a magyar uniós elnökségnek. Erre rengeteg mindent rá lehet fűzni, a demográfia és családpolitika is ide tartozik az én megítélésem szerint.

Két aspektust szeretnék kérdezni ezzel kapcsolatban. A kereskedelempolitika már így előjött Németh Zsolt elnök úr felvezetésében is. Én nem gondolom, hogy Amerikával itt fel lehetne támasztani a szabadkereskedelmi egyezményt, na de vannak ott félkész, meg elfelejtett, meg eltemetett szabadkereskedelmi egyezmények, amelyekkel elképesztően gyalázatos munkát végzett az előző Európai Bizottság, foglyává vált azoknak az erőknek, akik ellenérdekeltek voltak abban, hogy Európa gazdagodhasson. Mely egyezményeket érzi miniszter úr úgy, hogy ki tudjuk ebből a holtpontról mozdítani? Ebben vannak egyszerűbb, meg nehezebb ügyek is. Én abban bízom, hogy mi itt tudunk..., és most van hozzá egy történelmi pillanat, mert néhány ország, amelyik egyébként szerepet játszott a gáncsoskodásban idáig, most hirtelen elkezdett szabadkereskedelmi bajnok lenni, és meg kell ragadni a pillanatot, hogy akkor szaván fogjuk őket. És vannak olyan szereplők, akik eddig gáncsoskodtak, és most úgy meggyengültek, hogy remélem, ez is amellet szól, hogy ezt át tudjuk vinni. És szerintem ez a magyar elnökség komoly eredménye lehetne, vitathatatlan eredménye.

És még egy ehhez kapcsolódó kérdés, és abbahagyom: állami támogatások, ez egy megoldhatatlan és feloldhatatlan dilemmája az Európai Uniónak. Nagyon szorosan kötődik a versenyképességhez. Ugye, olyan játékosok vannak a világban a pályán, akik nem a mi versenyképességi vagy - bocsánat - állami támogatási szabályaink szerint játszanak, sem Kína, sem az Egyesült Államok. Folyik egy erős belső vita, én nem látom, hogy ezt a szálát valaki elvágta-e. Mi lesz itt a magyar innováció? Köszönöm szépen.

TESSELY ZOLTÁN (Fidesz), az Európai Ügyek Bizottságának elnöke: Köszönöm szépen. Hidvéghi Balázst illeti a szó. Parancsolj, Balázs!

HIDVÉGHI BALÁZS európai parlamenti képviselő: Én is köszönöm szépen, elnök úr, és örülünk, hogy itt lehetünk. Miniszter úr, köszönjük a tájékoztatást. Én hadd kezdjem azzal - amire utaltál is, miniszter úr -, hogy a Parlamenttel való együttműködés kapcsán említetted, hogy elvárás, hogy elfogadják a magyar elnökséget,

a magyar működést legitimnek és az Unió működését elősegítő elnökségnek. Ez számunkra evidens, de kétségtelen, hogy az elmúlt években egy nagyon erőteljes ideológiai alapú támadás alatt állt Magyarország, több olyan szakpolitikai döntésünk és álláspontunk miatt, amely eltért a fővonaltól. Éppen most vagyunk az EP-választások után, és az látható, hogy több fontos tagállamban is jelentősen megváltoztak a politikai erőviszonyok, ami az európai parlamenti jelenlétet és támogatottságot illeti, és ezek a változások köthetők sok esetben azokhoz az ügyekhez, elsősorban a migráció kezeléséhez, a szuverenista álláspont védelméhez, amelyek számunkra is fontosak, és amelyek a konfliktusoknak részben a gyökerét adják, és a kiindulópontjai voltak. Én azt mondom véleményként és azt javaslom számokra és az egész magyar elnökség számára, hogy erről az elrugaszkodási pontról, erről a stabil pontról nézve is érveljünk amellelt, hogy abszolút legitim mindaz, amit Magyarország mond és képvisel, még akkor is, ha adott esetben egy korábbi európai parlamenti helyzetben ez nem volt többségben, vagy nem tetszett a brüsszeli véleményvezéreknek. Ez egy éles politikai vita és helyzet, ami nyilván eltér a szakmai tartalomtól, szakmai programtól, de fontos ezt tudni, mert ez előkerülhet az elnökségünk során, annál is inkább, mert valóban egy rendhagyó félév ez, ugye, új ciklus kezdődik, új Bizottság áll föl és így tovább.

Ennek kapcsán én két szakterületre szeretnék rákérdezni. Az egyik a migráció kérdése, ez részben elhangzott az előterjesztésben is. Itt ugye, az a helyzet áll fenn, hogy bár a migrációs paktumot átnyomták itt az utolsó pillanatban még a választások előtt, de például az egyébként Brüsszelben nagyon-nagyon jól viselkedő és ott elfogadott lengyel kormány, a Tusk-kormány bejelentette rögtön, hogy ők ezt nem fogják gyakorlatilag alkalmazni. Tehát bőven van tere annak, hogy a migráció kérdését nyitottan kezeljük. Mik azok a területek vagy kezdeményezések, konkrétumok, amelyek mentén az elnökség, a magyar elnökség ezt vinni fogja? Hogyan gondolkodtok erről, miniszter úr?

A másik kérdés pedig a bővítés. Szintén egy kiemelt magyar nemzeti érdek és elsősorban a Balkánnak a kérdése. Lesz nyugat-balkáni csúcs, ezt Németh Zsolt is említette már, és ez nagyon helyes. Itt az érdemalapú és tényalapú megközelítés az, ami követendő. Egy picit több részletet szeretnék hallani, amennyiben lehetséges most, ebben az időben ennek kapcsán, hiszen mindent valóban most túlharsog és túldominál az ukrán háború és Ukrajnának a tagsága, ugye ez van első helyen, és árnyékba került az egész Nyugat-Balkán, a balkáni bővítés befejezése. Ez nekünk továbbra is evidens nemzeti érdekünk. Hogyan tudjuk ezt ebben a félévben egy csúcs összehívásán túl egyébként elősegíteni, milyen dossziékkal, esetleg néhány tagjelölt esetében milyen lépések várhatók? Köszönöm szépen. *(Dr. Gurmai Zita távozik az ülésteremből.)*

TESSELY ZOLTÁN (Fidesz), az Európai Ügyek Bizottságának elnöke: Tisztelt Elnök Úr! Nem szeretnék visszaélni a vendégjoggal, ezért én tényleg csak kettő nagyon rövid kérdést szeretnék feltenni. Az európai versenyképességi paktum és Enikótól elhangzott az erős Európa, hogy ebben a kérdéskörben az elképzelhető-e, vagy van-e annak reális alapja, hogy ez egyben a szankciós politikának az újragondolása, vagy az újragondolása irányába mutató törekvéssel is összeköthető legyen?

A második pedig a bővítéspolitika lenne, itt Hörcsik elnök úr emlékeztetett arra a sikerre, ami e téren Európában a mi elnökségünk alatt volt legutoljára, hogy ez lehetséges-e és van-e annak realitása, hogy mondjuk, Románia és Bulgária schengeni övezethez való csatlakozása tekintetében egy hasonló sikert könyvelhessünk el? És akkor átadom Németh Zsolt elnök úrnak a szót.

ELNÖK: Köszönöm szépen. Nacsá Lőrinc képviselő úr!

NACSA LŐRINC (KDNP): Köszönjük szépen, miniszter úr, a beszámolót. Előre is sok sikert kívánunk az elnökség programjai lebonyolításához, szerintem fontos célok vannak meghatározva. Én azt szerettem volna megkérdezni, hogy hogy viszonyul a magyar elnökség, ugye, nekünk is lesz egy rendezvényünk az európai politikai közösséggel, egy csúcstalálkozó. Ez első félévben, általában EU-n kívüli országban, a második félévben meg európai uniós országban szokott lenni, tehát egy viszonylag új kezdeményezés, de mégiscsak ez a szokás alakult ki, és most idén úgy alakul, hogy mind a két félévi találkozó a mi elnökségünk idejére esik, még ha a londoni nem is nálunk van, hogy: ott ezekben a témákban lehet nagyobb egység, ott oda lehet-e vinni az elnökség bizonyos eredményeit, témáit, mint a versenyképesség, mint a bővítés, mint akár közös biztonság, védelem, politika? Hogy látja miniszter úr, ennek a két intézmény, az egyik nem is intézmény, csak közösségnek az összefüggéseit és kapcsolatait, utalva ezzel nyilvánvalóan a francia, mostani belpolitikai történésekre, hiszen az európai politikai közösség erősen kötődik a francia regnáló elnökhöz, változtathat-e ez ezen bármit? És ilyen szempontból az európai politikai közösség és a magyar EU elnökségnek lehetnek-e olyan közös kapcsolódási pontjai, amelyből lehet szinergiákat nyerni, és amelyek továbblendíthetnek bizonyos ügyeket? Köszönöm szépen.

ELNÖK: Köszönöm szépen. Képviselőtársaim? *(Nem érkezik jelzés.)* Amennyiben nincs több kérdés, akkor még a végére nekem maradt kettő, amit feltennék. Az egyik kérdésem az lenne, miniszter úr, hogy el tudja-e képzelni, hogy a Bizottság elnökét von der Leyennek hívják, miután megalakul az új Bizottság. Ez egy ilyen egymillió dolláros kérdés. Ha nem, akkor pedig mit tud elképzelni?

A másik kérdésem pedig a pénz, a magyar pénz kérdésére irányulna. Nyilvánvaló itt az elmúlt időszakban a miniszter úr eléggé sokat foglalkozott ezzel a kérdéskörrel, és némi eredményt fel tud mutatni. Ma lesz egyébként a vendégünk Reynders biztos úr, immáron az Európa Tanács főtitkári kampánya keretében érkezik hozzánk, a parlamenti delegációhoz, ő elismerőleg szolt a magyar teljesítményről. *(Derültség.)* De egyelőre a pénz csak egyharmad részben érkezett meg, és bár formális kapcsolat nincsen természetesen a magyar elnökség honest broker szerepe és a magyar pénzek megszerzése között, nem is gondolom, hogy Magyarországon bárkinek a fejében felmerülhet, hogy a magyar pénzek megszerzését valamilyen módon összekapcsolja a magyar elnökség lebonyolításának a kérdésével, de akkor ettől függetlenül kérdezem a miniszter urat, hogy hogyan állunk ezzel a dologgal, mi várható itt az elkövetkezendő hónapokban európai uniós tagállamként, az európai parlamenti választásokat követően, várható-e valami a magyar pénzek kérdésében.

Amennyiben nincs több kérdés... *(Nem érkezik jelzés.)*, akkor megadnám a szót vendégeinknek, miniszter úrnak. Parancsoljon!

Dr. Bóka János válasza

DR. BÓKA JÁNOS európai uniós ügyekért felelős miniszter: Köszönöm szépen a kérdéseket. Igyekszem a kérdésekre strukturáltan válaszolni. A versenyképességgel mint elnökségi prioritással kapcsolatban számos kérdést kaptam. Az Európai Unió versenyképességi helyzetének elemzésében, azt hiszem, konszenzus van az Unióban és a politikai családokon átívelően, aminek az a lényege, hogy az Európai Unió az elmúlt évtizedekben fokozatosan veszít versenyképességéből és a globális gazdaságbeli részesedéséből. Ezt a folyamatot nem sikerült eddig megfordítani, de még igazából lelassítani sem. Nyilván a magyar elnökség e tekintetben csodát nem tud tenni, de bizonyos előrelépés, bizonyos szemléletbeli változást talán el tudunk indítani.

Ami a magyar hozzáadott érték lehet, a sajátos magyar szemlélet, ezt két, politikailag is értelmezhető fogalom köré szervezném. Az egyik az, hogy az Európai Unió versenyképességnek a javítása csak úgy lehetséges, ha az Európai Unió a szabályozási szemléletből átvált egyfajta növekedési és innovációs szemléletbe. Ez a növekedési és innovációs szemlélet pedig csak a gazdasági szereplőkkel stratégiai partnerségben lehetséges. Az elmúlt öt évben az európai uniós jogalkotás regulatív szemléletű volt, és az európai biztosok abban az esetben, ha európai gazdasági ernyőszervezetek képviselőivel találkoztak, akkor ezt igyekeztek eltitkolni, ha pedig nyilvánosságra került, akkor nagyon szégyellték magukat, hogy az európai gazdaságpolitika kialakítását azokkal együttműködésben képzelik el, akik a jövedelmet megtermelik és akik az adót befizetik és akik európai polgárokat foglalkoztatnak. Nyilván ez a fajta megközelítés nem működhet. A stratégiai partnerségek tekintetében a magyar kormány 14 évre visszamenő tapasztalata van, ami tapasztalat lehetővé teszi számunkra azt, hogy ezen a területen is magabiztosan navigáljunk. Az elkövetkező időszakban számos olyan magas szintű találkozó lesz az elnökség előtt, illetve az elnökség kezdeti időszakában, amely mutatja azt, hogy a magyar elnökség milyen elkötelezettséget vállal az európai gazdasági szereplőkkel való együttműködésben.

A másik ilyen kapcsolódási pont a konnektivitás, mind az infrastrukturális, mind pedig a gazdasági összekapcsolódás. Ezt talán ebben a körben nem is kell jobban részleteznem.

Viszont kaptam kérdéseket kereskedelempolitikai vonatkozásban mind az Egyesült Államok, mind más területen. Azt tudom mondani, hogy a megrekedt kereskedelempolitikai megállapodásokat a magyar elnökség igyekszik tovább lendíteni. Itt egy földrajzi régiót azonosítottunk, ahol ezt lehetségesnek látjuk, ez pedig Délkelet-Ázsia, az ASEAN régió. Itt azt látjuk, hogy mind Indonézia, Malajzia, Fülöp-szigetek tekintetében lehet előrelépést elérni a magyar elnökség alatt. Ezek politikailag nem beragadt dossziék, és nagyon fontos lenne mutatni a világ és az európaiak számára is, hogy az európai kereskedelempolitika nem halott.

Az Egyesült Államokkal való szabadkereskedelmi megállapodás tekintetében én elnök úrnál kicsit sötétebben látom a helyzetet, mert itt a probléma nem az, hogy az Egyesült Államok és az Európai Unió közötti szabadkereskedelmi megállapodással kapcsolatos tárgyalások megrekedtek, hanem az, hogy a világon ma az Európai Unió egyedül áll azzal a törekvésével, hogy a nemzetközi gazdasági és kereskedelmi kapcsolatokat egy szabályalapú rendszerben kellene szervezni. Ebben az Európai Uniót ma sem az Egyesült Államok, sem Kína nem támogatja.

Az Egyesült Államok tekintetében is nyilvánvaló ez, ha csak a WTO-val kapcsolatos amerikai álláspontra tekintek: az Egyesült Államok nem tekinti a WTO-t többé a nemzetközi kereskedelem szabályozásának meghatározó vagy elsődleges eszközének, és az Európai Uniónak ezzel kapcsolatban kell valamilyen álláspontot elfoglalnia.

De továbbmegyek: ugye, nekünk rendkívül kedvezőtlen tapasztalataink voltak a globális adózási egyezményrel kapcsolatban, ahol a magyar pozíció kezdettől fogva az volt, hogy az OECD-n belül zajló munka politikailag kockázatos, mert egyrészt az első és a második pillér nem fog párhuzamosan haladni, másrészt pedig miután a meghatározó gazdasági szereplők az Európai Unió tagállamait a megállapodásba belekényszerítették, utána ezt a megállapodást nem fogják végrehajtani. Ezt az álláspontot Magyarország következetesen képviselte. Én őszintén reménykedtem, hogy nem lesz igazunk, de igazunk lett. Ugye, az a helyzet, hogy két pillér nem megy párhuzamosan, az első pillérben a munka megrekedt, és az is világos, hogy a második pillérben, amivel kapcsolatban Magyarország a végsőkig kitartott álláspontja mellett, az Európai Unió tagállamai végrehajtották, az Egyesült Államok, Kína és a többi

gazdasági szereplő a mai napig nem. Tehát innentől kezdve nehéz arról beszélni, hogy mondjuk, a transzatlanti kapcsolat tekintetében milyen szabályalapú rendben tud az Európai Unió és az Egyesült Államok együttműködni. Az a kérdés, hogy ebből az Európai Uniónak milyen következtetést kell levonnia: hogy továbbra is egy globális szabályalapú rendben hisz, vagy az Egyesült Államok és Kína útját fogja járni, ami egy erősen protekcionista és a politikai és a gazdasági hatalom összekeveredésén alapuló nyomásgyakorlási rendszer lesz a jövőre nézve, ami szerintem a globális jólétnek egy alacsonyabb szintjét fogja eredményezni, mint a szabályalapú rendben való együttműködés.

Az állami támogatások rendje is a versenyképességgel kapcsolatos kérdések közé tartozik. Itt a magyar elnökség alatt fogjuk beüzemelni az új európai gazdasági kormányzás intézményrendszerét, ami a költségvetési politika európai koordinációs rendszere.

Ezzel párhuzamos az állami támogatások rendjének az újragondolása is. Általában véve is az iparpolitikával kapcsolatos gondolkodás megnyitotta az állami támogatások és az európai versenypolitikával kapcsolatos gondolkodást. Ennek a jövőbeni irányait az új európai versenyképességi paktumnak kell kijelölnie.

A migrációval kapcsolatban elhangzott az a kérdés, hogy a migrációs paktum jövőjét mi hogyan látjuk. Itt most szeretnék nyíltan és világosan fogalmazni: a helyzet az, hogy az, hogy mi történik a migrációs paktummal, annak politikai értelemben nincsen jelentősége, mert a migrációs paktumot támogató tagállamok számára is ma már nyilvánvaló politikailag, hogy a migrációs paktum ezeket a kérdéseket nem fogja megoldani, de igazából még a problémákat enyhíteni sem. Ezért már a migrációs paktum keresztülerőltetésének a másnapján megindult a gondolkodás arról, hogy jó, rendben van, de akkor hogyan fogjuk a problémákat valójában megoldani. És innentől kezdve a migrációs paktum átültetése nem politikai kérdés, az technikai meg jogi kérdés, amit a magyar elnökség ennek megfelelően fog kezelni a tagállamokkal és a Bizottsággal együttműködésben. De a mi politikai fókuszunk az lesz, hogy a migrációs válságot hogyan fogjuk valójában kezelni. És e tekintetben négy pontra szeretném felhívni a figyelmet. Az egyik az, hogy az Európai Unió külső határainak a hatékonyabb védelme tekintetében van bizonyos elmozdulás, mind a technikai eszközök felépítése és finanszírozása - itt nyilván a kerítésről és az egyéb technikai eszközökről beszélek, amiket, úgy tűnik, hogy a Bizottság az Európai Unió bizonyos külső határain kifejezetten megtűr és támogat. Nyilván az lenne a célkitűzés, hogy hasonló megítélés alá essen az Európai Unió valamennyi külső határa.

A másik a stratégiai partnerségi megállapodások harmadik országokkal, amik a migrációs folyamatnak a megállítását, kezelését célozzák. A harmadik a migráció kiváltó okainak a kezelése, ami fejlesztési és egyéb széles körű együttműködést jelent a kibocsátó országokkal és a tranzitországokkal. Végül pedig az úgynevezett innovatív menekültügyi megoldások, ahol szeretném felhívni a figyelmet arra, hogy nemcsak egy olasz-albán megállapodásról beszélünk, hanem beszélünk egy olyan levélről, amit 15, ismételtén mondom 15 - Magyarországot nem ide számítva - tagállam írt a Bizottság elnökének. Tehát az Európai Unió tagállamainak a többsége ma úgy látja, hogy a menekültügyi rendszerben innovatív megoldásokra van szükség, ami azt jelenti, hogy valamilyen módon el kell érni azt, hogy a menekültügyi kérelmek elbírálása fizikailag vagy jogi értelemben az Európai Unió határain kívül történjen meg. Ma erre az Európai Unió tagállamainak a többsége igényt fogalmazott meg. Nyilván az elnökség feladatának fogja tekinteni azt, hogy ezeket a törekvéseket becsatornázza.

A demográfia tekintetében azt szeretném hangsúlyozni, hogy a családpolitika az nem európai uniós hatáskör és ez jól is van így, és az elnökségnek nincs olyan célkitűzése, hogy e tekintetben a tagállam és az Unió közötti hatáskörmegosztás

változzon. Azonban azt látjuk, hogy a demográfiai kihívások kezelése nagyon sok olyan területet érint, ahol az Európai Uniónak van bizonyos hatásköre, vagy ahol legalábbis a tagállamok közötti koordináció vagy jó gyakorlatok cseréje adhat hozzáadott értéket. Ilyennek tekintjük például a lakhatás támogatásának a rendszerét. Ilyennek látjuk a demográfiai kihívások hatását az ellátórendszerek fenntarthatóságára. Ilyennek látjuk a kohéziós politika hozzáadott értékét a vidék megtartó ereje érdekében. Ilyennek látjuk a munka és a magánélet kapcsolatát. Hogyan lehet a munkapiacra való korai belépést, illetve a munkapiacra maradáshoz valamilyen módon segíteni, ami bizonyos demográfiai kihívások kezeléséhez is hozzájárulhat.

A bővítés tekintetében több jelzés érkezett, hogy tudok-e konkrétumokkal szolgálni. Nyilván itt óvatosan fogalmazok, mert nem lehet az elnökség nevében ígéretet tenni előrehaladásra olyan dossziékban, amik egyébként egyhangúságot igényelnek. Nyilván az elnökség feladata az, hogy a továbblépéshez szükséges politikai konszenzust megteremtse, de én teljesen reálisnak látom azt a forgatókönyvet, hogy Montenegró esetében a magyar elnökség alatt tárgyalási fejezetek lezárására fog sor kerülni. Teljesen reálisnak látom azt a lehetőséget, hogy Albánia esetében az érdemi csatlakozási tárgyalások megindulhatnak, kormányközi konferenciára vagy konferenciákra kerülhet sor. Szerbia esetében a Bizottság már évek óta jelzi azt, hogy a harmadik klaszter egyébként technikailag megnyitásra kész állapotban van. Itt a magyar elnökség feladata nyilván az ehhez szükséges politikai konszenzus megteremtése lesz, és Észak-Macedónia esetében is a magyar elnökség feladatának érzi azt, hogy az ország az európai integrációs folyamatában előrehaladjon. Itt az új kormány június végén áll fel, e tekintetben számos kétoldalú nyitott politikai kérdés terheli ezt a folyamatot, amik kezelésében a magyar elnökség magának szerepet lát.

Elhangzott kérdés Ukrajnával kapcsolatban. Itt azért szeretném, amennyire lehetséges mind szakmailag, mind politikailag kettéválasztani Ukrajna támogatását, illetve az ukrán csatlakozási folyamatot. Ez politikailag keveredik, és a diskurzusban Ukrajna európai uniós csatlakozása vagy az integrációs folyamat Ukrajna támogatásának egy sajátos eszközeként jelenik meg alapvetően geopolitikai megfontolásokból. Én ezt egy elhibázott megközelítésnek tartom. A csatlakozási folyamat az objektív érdemeken alapuló folyamat. Ennek a kereteit kell megteremteni olyan módon, hogy hasonló elvárásokat fogalmazzunk meg Ukrajnával szemben, mint amit a többi tagjelölt országgal szemben megfogalmaztunk, és utána ezeket az elvárásokat Ukrajnának egyértelműen, minden kétséget kizáróan teljesíteni kell ahhoz, hogy bármilyen előrelépés ezen a területen elképzelhető legyen.

Az EPK-csúcstalálkozóval kapcsolatban mi szorosban együttműködünk a brit partnerekkel. Július 18-án lesz az Egyesült Királyságban EPK-csúcs, és ezt követően november 7-én pedig Budapesten, Magyarországon. Az EPK-t mint intézményt én a soft biztonságpolitikai koordináció platformjának tekintem, és ezen a területen látom értelmét, a magyar elnökségnek az lesz a célkitűzése, hogy a brit és a magyar csúcsok szorosban kapcsolódjanak egymáshoz. Azonosítottunk olyan területeket, itt elsősorban a konnektivitásról van szó, energetikai, infrastrukturális, IT értelemben, amiknek van soft biztonságpolitikai vonatkozása és van versenyképességi vonatkozása is, és ilyen tekintetben ez jól be tud csatornázódni az azt követő napon megtartandó informális Európai Tanács-üléshez.

Ugye, itt az európai gazdasági versenyképesség egy európai gazdasági térség versenyképességét jelenti, és az EPK összetétele ebből a szempontból kifejezetten hasznos, mert hogy a bennünket körülvevő partnerekkel való összekapcsolódás, az ő versenyképességük egyúttal az Európai Unió versenyképességét is javító tényező.

Ha megengedi elnök úr, a Bizottság elnökével kapcsolatos felvetésére érdemben nem reagálnék, az előttünk álló napok sokkal érdekesebbek, mint az én személyes véleményem ezzel kapcsolatban.

A pénzhez való hozzáféréssel kapcsolatban pedig azt tudom mondani, hogy ha voltak valakinek illúziói azzal kapcsolatban, hogy az uniós forrásokhoz való hozzáférés objektív kritériumokon alapuló szabályozott folyamat vagy pedig egy politikai nyomásgyakorlási eszköz-e, akkor szerintem ez eldőlt. Ez igazából már februárban eldőlt, de ha valakinek voltak kétségei, akkor a Lengyelországgal szemben alkalmazott eljárás ezt eloszlatta. Ha pedig még valaki ezek után is naiv illúziókban ringatta volna magát, annak ajánlom figyelmébe Manfred Weber kijelentéseit azzal kapcsolatban, hogy neki Magyarországgal kapcsolatban milyen politikai tervei vannak. Ez természetesen a mi helyzetünket nem könnyíti meg, a magyar kormány eddig is lojálisan működött együtt a Bizottsággal és a tagállamokkal ebben a kérdésben. Mi a velünk szemben támasztott követelményeknek megfeleltünk, és a jövőben is meg fogunk felelni, és ezeket a tárgyalásokat folytatni fogjuk. Csak azt tudom mondani, amit az Országgyűlésben már több alkalommal elmondtam, hogy ha az uniós forrásokhoz való hozzáféréshez ez szükséges, akkor a magyar kormány hajlandó nemcsak galambbal, hanem az Európai Bizottsággal is sakkozni. Köszönöm szépen.

ELNÖK: Köszönöm szépen. Tisztelt Bizottságok! Bizottságunk! Mindkét Bizottság! Van-e bárkinek további kérdése? *(Nincs jelentkező.)* Amennyiben nincsen, megköszönöm miniszter úrnak és az államtitkár uraknak a megjelenést. Köszönjük szépen a kimerítő válaszokat, köszönjük azt is, hogy elmondta, hogy mire nem válaszol, bízunk benne, hogy itt az elkövetkezendő napokban azért majd mégis megtudunk ezekben a kérdésekben valamit, és azt hiszem, hogy Magyarországnak a felkészülése az európai uniós elnökségünkre, mindenféleképpen biztató. De hát ezeknek az elnökségeknek valóban egy nagyon fontos sajátossága, hogy a váratlan események át tudják írni teljesen ezeket a felkészülési terveket, forgatókönyveket. Bízunk benne, hogy kevés ilyen váratlan esemény fogja megzavarni azt, hogy ezt a meglehetősen gazdag és szerteágazó, színvonalas tervezést, amit itt láthattunk, végre tudjuk hajtani. Azt hiszem, hogy nagyon sokat beszéltünk itt az elmúlt időszakban a magyar alternatíváról, azt hiszem, hogy szükség van arra, hogy ténylegesen látható legyen, hogy Magyarországnak vannak valódi elgondolásai arra vonatkozóan, hogy hogyan tovább, nem csak nemet tudunk mondani, hanem tudunk pozitív alternatívát is megfogalmazni. Erre a magyar országnak ugyanúgy szüksége van, mint a magyar állampolgároknak, akik szemmel láthatóan továbbra is elkötelezetten támogatják Magyarország európai jövőjét.

Jó munkát szeretnék kívánni miniszter úrnak, államtitkár uraknak. Harcos időszak lesz, de számíthatnak a parlamenti frakció és a bizottságaink támogatására.

Akkor megadnám a szót Tessely elnök úrnak. Köszönöm szépen a figyelmüket.

TESSELY ZOLTÁN (Fidesz), az Európai Ügyek Bizottságának elnöke: Én is köszönetet szeretnék mondani miniszter úrnak a magyar elnökség előkészítésében tett erőfeszítéseikért és kedves munkatársainak is.

Az ülés berekesztése

Köszönöm szépen mind a két bizottságnak az aktív részvételét. Az Európai Ügyek Bizottsága részéről a napirendi pont tárgyalását és a bizottsági ülést lezárom.

ELNÖK: Köszönöm szépen. Tisztelt Bizottság, mindkét Bizottság! Mindenkinek megfelelő, kimerítő és kellemes nyári szünidőt, kikapcsolódást, feltöltődést kívánok,

akinek ebből fog jutni valami. Akiknek pedig kevesebb fog jutni, azoknak pedig eredményes munkálkodást, hiszen a magyar uniós elnökség éppenséggel egy meglehetősen harcos feladat lesz. A szeptemberi viszontlátásig mindenkinek a legjobbakat kívánom. Viszontlátásra!

(Az ülés befejezésének időpontja: 11 óra 22 perc)

Németh Zsolt
a Külügyi Bizottság
elnöke

Tessely Zoltán
az Európai Ügyek
Bizottsága elnöke

Jegyzőkönyvvezetők: Lajtai Szilvia és Podmaniczki Ildikó